

3
СТОР.
Волонтеріат
набирає...

4
СТОР.
Будуємо
разом!

7
СТОР.
За курсову
життя віддам

Споглядати краєвиди і міжнародні відносини

В УжНУ реконструювали студентську аудиторію

Тієї п'ятниці студенти факультету міжнародних економічних відносин чекали геть не притаманно для цього дня. Альтернатива у вигляді зібраних валіз, «чемоданного настрою» та шурхотіння квитків у кишенях міцно трималася на клейкому папері з поміткою «на потім». Натомість молодь товпилася біля 512 кабінету, який невдовзі мають урочисто відкрити. Це все — по той бік дверей. А по інший аспірант кафедри міжнародних економічних відносин Ігор Лапа розставляє спеціальні стійки, прив'язує до обох червону стрічку. За якусь мить опиняється вже з протилежного боку аудиторії, біля вікна, «втягує» із флешки презентацію на ноутбук — F5 — слайди про життя підрозділу автоматично замінюють один одного.

Оскільки до урочистостей ще є час, усе готово, то встигаю спитати Ігоря про враження. Мовить: «Аудиторія сучасна, укомплектована так, аби тут ми могли проводити круглі столи, кон-

ференції. Мені дуже подобається». За кілька хвилин заходять першокурсники й теж оглядають приміщення. Аліна Гіга, котра опановує «Прикладну лінгвістику», додає: «Тут неймовірні краєвиди з вікна. Видно місто! Хоч для мене все нове, та я дуже радію, що матимемо й такий кабінет».

...Коридором поспішає Володимир Смоланка, ректор УжНУ. З аудиторії поруч майже синхронно виходить декан факультету Микола Палінчак, продовжуючи екскурсійну розповідь для консула Консульства Словачької Республіки в Ужгороді. Усі вітаються потисками рук і прямують до 512 кабінету — українсько-словачької дружби. Його реконструювали завдяки фінансуванню нашого університету та згаданої дипломатичної установи.

І ось кульмінація події — традиційне перерізання стрічки! Аплодисменти. Усмішки. Налаштованість слухати...

В.Смоланка зауважив: «Мої візи-

ти на факультет міжнародних економічних відносин майже постійно супроводжуються відкриттям оновлених аудиторій, а це, звісно, не може не тішити! Або ж досягненнями в різних сферах. 512 кабінет слугуватиме як освітній меті, так і покращенню добросусідства зі Словаччиною, яка дуже допомагає нам у нинішній повномасштабній війні». І пожартував: «Миколо Михайловичу, що будете робити, коли реконструюєте всі аудиторії?! Напевно, у будь-якому разі знайдемо, що ще вдосконалювати!»

Оновити аудиторію № 512 удалося за програмою «Slovak Aid», яку реалізують і в Україні щодо фінансової підтримки в медичній, освітній та в інших сферах, повідомив на відкритті Роман Жатко, консул Словачької Республіки в Ужгороді. Зауважив: «Генеральне консульство доволі тісно співпрацює з вашим університетом, зокрема з факультетом міжнародних економічних відносин. Ми були раді фінан-

сово долучитися до реконструкції цієї навчальної аудиторії. Думаємо, що то не останній проект. За можливості будемо фінансувати й далі ті ініціативи, у яких постане потреба».

На ФМЄВ максимально використовують аудиторний фонд, постійно його осучаснюють. І в новому кабінеті за розкладом навчатимуться студенти всіх курсів. Декан М.Палінчак каже: «Це — звичайна аудиторія, але, бачите, є круглий стіл. Проводитимемо ділові ігри, конференції. Ще є інтерактивна дошка, стенди, що інформують про співпрацю між Словаччиною та Україною».

На факультеті, як і в усій нашій державі, мріють, аби якомога швидше закінчилася війна й можна було спокійно, без тривоги, здобувати знання, осучаснювати ще більше приміщення і міркувати над новими проектами.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд»

Про фінанси, філологів і не тільки

Чергове засідання вченої ради Ужгородського національного університету відбулося 23 березня в серці нашого вишу — у ректораті. На зібранні обговорили фінансову діяльність альма-матер у минулому році; бюджет вишу на 2023-й; навчальну, виховну, наукову роботи філологічного факультету за останній період; антикорупційну програму закладу на 2023–2025 рр.; кошторис витрат студентської ради альма-матер на цей рік та деякі інші питання. Зокрема, затвердили результати конкурсу «Кращий підручник, навчальний посібник або електронне навчальне видання за 2021 рік», освітньо-наукові програми й навчальні плани, теми дисертаційних досліджень...

Так, про стан фінансових справ розповіла головна бухгалтерка Руслана Вовчанська. Зокрема, у 2022 році доходи загального фонду становили 296,5 млн грн, а спеціаль-

ного — 336,8 млн грн. Разом це 633,3 млн грн, що на 5,2 % більше порівняно з 2021 роком (602,1 млн грн). 228 млн загального фонду спрямували на зарплатню. 1,3 мільйона гривень витратили на харчування для дітей-сиріт та осіб, котрі втратили батьків. 56,9 млн грн виділили стипендіальному фонду, 15 млн становили комунальні послуги. Основні доходи спеціального фонду — плата за навчання (95 %). Із нього ж 249,8 млн грн витратили на зарплату й нарахування, 12,4 млн грн — на капітальні видатки, 3,8 млн грн — на обладнання, матеріали, 24,4 млн грн — на оплату комунальних послуг, 100 тисяч гривень компенсували затрати на відрядження...

Про роботу на філфаку доповів Юрій Бідзіля, декан, професор. Зокрема, керівник повідомив: на факультеті, який формують 5 кафедр (української мови, української літератури, журналістики, словацької філології,

слов'янської філології та світової літератури), редакція газети «Погляд» і телерадіостудія, працюють 7 професорів, 35 доцентів, 6 старших викладачів, а також 1 викладач і 3 асистенти. 366 студентів навчаються за денною формою, 250 — заочно. Упродовж 2018–2022 рр. було опубліковано 22 монографії та словники, 7 підручників, 97 навчальних посібників та 43 методичні рекомендації. Філологи захистили 3 докторські й 6 кандидатських дисертацій. Провадив факультет і вагомим міжнародним співпрацю із залученням програм Європейського Союзу, проекту під егідою Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні, грантового проекту уряду Словацької Республіки...

Життя вишу не спинається і в умовах воєнного стану, альма-матер набирає оберти розвитку, а вчена рада продовжує працювати у фарватері сьогодення, змін на краще...

Катерина ЖЕРЕБАК,
«Погляд».

Кращі видання року

В УжНУ 17 березня на зібранні редакційно-видавничої ради рекомендували до друку нові видання. А ще конкурсна комісія назвала лауреатів конкурсу «Кращий підручник, навчальний посібник, електронне навчальне видання 2021 року». Отож:

Природничі й математичні науки (навчальні посібники):

1 місце — «Біологія людини з основами геронтології» (Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 324 с.) — автори Л.Симочко, Р.Конар, Н.Бойко.

2 місце — видання «Загальна хірургія у запитаннях і відповідях» (зокрема, і англійською мовою) — укладачі С.Філіп, О.Бол-

діджар, Ю.Скрипинець, І.Пушкаш.

Гуманітарні, соціальні науки:
1 місце — підручник «Медичне право» (Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2021. 720 с.) — за редакцією С.Булеци, М.Менджул.

2 місце — навчальний посібник «Актуальні проблеми зовнішньої політики України» (Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021.) — автор І.Артюмов; навчальний посібник-хрестоматія «Актуальні проблеми зовнішньої політики України» (Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 320 с.) — автори І.Артюмов та А.Артюмова; термінологічний словник-довідник «Актуальні проблеми

зовнішньої політики України» (Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла»), 2021. 160 с. — укладач І.Артюмов; робоча програма й методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Актуальні проблеми зовнішньої політики України» (Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 130 с.) — укладач І.Артюмов.

3 місце — підручник «Філософія» (у другому виданні; Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.) — автори В.Бліхар, М.Цимбалюк, Н.Гайворонюк, В.Левкулич, Б.Шандра, В.Свищо.

Аліна ПРОТАСОВА,
студентка
відділення журналістики.

Карпатській Україні – 84!

Про феномен українського державотворення говорили в обласній бібліотеці

Незважаючи на те, що Карпатська Україна проіснувала лічені дні як незалежна держава, її роль в українській історії залишається предметом для обговорення серед істориків і звичайних громадян упродовж десятиліть. Зі шкільного курсу історії багатьом відомо, що проголошенню незалежності краю передувала автономія під назвою «Підкарпатська Русь», що входила до складу Чехословацької республіки в міжвоєнний період; її очолив Августин Волошин як прем'єр-міністр

та президент. Отже, у вівторок, 14 березня, у читальному залі Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Ф.Потушняка Маріан Токар, директор НДІ політичної регіоналістики, доктор наук із державного управління, Роман Офіцинський, доктор історичних наук, спробували з'ясувати історичні паралелі сьогодення з періодом вісімдесятирічної давнини, зазирнути всередину процесів, що відбувалися в новоствореній країні, обговорити їх значення з аудиторією.

Під час заходу з участю згаданих науковців відбулася лекція. Тривала й виставка праць «Щастя та горе Карпатської України» із фондів бібліотеки, яку підготував Віктор Новграді-Лецо, модератор зустрічі. Серед запропонованої літератури бібліотекар звернув увагу присутніх на дослідження Павла Стерча «Карпато-українська держава: до історії боротьби карпатських українців у 1919–1939 роках», яка була визнана ідеологічно шкідливою для радянського суспільства

Не стало Дмитра Магальяса

На війні загинув випускник факультету історії та міжнародних відносин

Дмитре, ти був одним із моїх перших студентів. Я вчив тебе практично з першого дня твого перебування в університеті. Розумний, кмітливий, щирий

та добрий хлопець. І надзвичайно сміливий, адже повернувся з-за кордону, щоб стати добровольцем та захищати нас усіх.

Ти повинен був жити, але загарбники вирішили інакше. Ти житимеш у моїй пам'яті завжди. Ти житимеш у нашій пам'яті завжди. Восстанне ти надіслав мені в особистому повідомленні фотографію з фронту 18 грудня 2022 року. Сумно, що тебе вже немає. Вічна пам'ять тобі, Дмитре.

Павло ХУДІШ,
доцент кафедри археології,
етнології та культурології.

Кафедра англійської філології УжНУ інформує іноземців про жахи війни

Представники кафедри англійської філології, від викладачів до студентів, зробили велику справу для іноземців. Ужнівці розповіли подробиці щодо військового стану та ситуації в містах і селах нашої Батьківщини.

Ось що зазначила Сніжана Голик, завідувачка згаданого підрозділу факультету іноземної філології, доцентка: «Громадське об'єднання Ukrainians Helping Ukrainians Galway з Ірландії готувало акцію до 24 лютого. Організатори цього об'єднання — молода сім'я волонтерів із Бучі. Вони займаються різними питаннями вимушених переселенців, а також raising awareness campaigns (кампанією з підвищення обізнаності) для ірландців. Із цими співвітчизниками скотактувала наша колишня колега Ірина Андрусак. Ішлося про переклад з аудіосупроводом нарізки сюжетів про війну, які зазвичай ніде

особливо у світі не показують».

Термін виконання роботи був занадто коротким, а саме 4–5 днів. Та іноземні філологи УжНУ погодилися працювати. «Викладачі кафедри вже впродовж року займаються перекладами інформаційних матеріалів, оскільки ми вважаємо, що в такий спосіб робимо свій невеликий внесок у протидію повідомленням ворога, аби весь світ зміг почути, дізнатися про те, що відбувається зараз у нашій країні», — зауважила Сніжана Василівна.

До роботи залучили й студенток бакалаврату під керівництвом доцентки Оксани Шовак. Презентували відео- та фотоматеріали в соцмережах.

Ось так кожен патріот робить усе можливе для країни. Наш виш — не виняток.

Катерина ЖЕРЕБАК,
«Погляд».

після спроб увезення до комуністичної держави. Слухачів особливо зацікавила й книжка Сергія Єфремова «Бої за Карпатську Україну 14–15 березня 1939 року», у якій майже щохвилинно описано те, що відбувалося на полі битви.

«Щороку ми проводимо просвітницькі заходи для того, щоб чітко сформулювати уявлення про феномен Карпатської України, спростувати міфи, навіяні різними державами та історіографіями», — зізнається Р.Офіцинський. За його словами, майже дев'ятимісячну історію Карпатської України варто умовно поділити на такі етапи: 11 жовтня 1938 — 14 березня 1939 (розвиток її як автономії), 14–18 березня 1939 (проголошення незалежності та опір угорській агресії), 18 березня — 17 липня 1939 (анексія Угорщиною). На думку історика, уряд Карпатської України помилково звинувачують у «деструктивній» діяльності стосовно Чехословаччини, що призвело до розпаду країни. Він підкреслив, що уряд Карпатської України діяв відповідно до законодавства на той час федеративної Чехословаччини. На питання, чи був у Карпатської України шанс зберегти незалежність, пан Роман відповів, що так, але за умови її визнання іншими дер-

жавами. Цього не сталося. Отримавши від Німеччини відмову про захист, керівництво Карпатоукраїнської держави звернулося з відповідним проханням до Румунії, однак і його не задовільнили. Соціально-економічні чинники не стали б перепоною на шляху становлення молодій країні, наголосив пан Роман.

За інформацією М.Токаря, станом на кінець 1938 року в британській пресі лише про Закарпаття опублікували 1000 статей, у французькій періодиці таких було 300. Крім цього, науковець розповів, що кілька років тому творча команда «Срібна Земля: Хроніка Карпатської України 1919–1939» (розвиток її як автономії), 14–18 березня 1939 (проголошення незалежності та опір угорській агресії), 18 березня — 17 липня 1939 (анексія Угорщиною). На думку історика, уряд Карпатської України помилково звинувачують у «деструктивній» діяльності стосовно Чехословаччини, що призвело до розпаду країни. Він підкреслив, що уряд Карпатської України діяв відповідно до законодавства на той час федеративної Чехословаччини. На питання, чи був у Карпатської України шанс зберегти незалежність, пан Роман відповів, що так, але за умови її визнання іншими дер-

Наприкінці заходу М.Токар презентував авторський фільм про власне хронікера Карпатської України Каленика Лисюка, який зафіксував щастя й горе юної держави.

Загалом проведення таких зустрічей сприяє як збереженню національної пам'яті, так і поглибленню знань про події минулого, що наклало відбиток на сьогодення.
Сергій ЧЕРНИШОВ,
студент
відділення журналістики.

ГО «Волонтеріат УжНУ» набирає охочих робити добрі справи

Тих, хто безкорисливо робить добрі справи для інших, тепер побільшає серед студентів. ГО «Волонтеріат УжНУ» поповнюється! Задля цього в ректораті зібралися охочі з різних факультетів.

Спершу чимало говорили про волонтерство. Воно філігранно шліфує закладену в кожному з нас людяність. Ігор Прохненко, доцент кафедри археології, етнології та культурології, мовив: «Коли ви щось робите – не чекайте, що вас пам'ятатимуть. Життя дало вам шанс стати людьми в таких важких умовах. І ви цей шанс маєте використати, щоб потім не було

соромно подивитися назад і сказати своїм дітям, онукам, що «я був волонтером».

На зустрічі члени Волонтеріату згадували про добрі справи. Зокрема, ті, що вдалося зробити за час повномасштабного вторгнення. Склад ГО вже слід оновити, адже багато попередніх членів завершили навчання у виші. А з новими ще не було нагоди краще познайомитися: то через карантин, то через війну. Тож у цей день зібралися студенти з різних курсів. «Разом із загальною інформацією про Волонтеріат, про наші основні напрями діяльності хочемо розказати про принципи волонтерства; про те, хто та-

кий волонтер нині; які завдання може виконувати: і тепер, і після закінчення війни», – каже Ганна Мелеганіч, координаторка ГО «Волонтеріат УжНУ», доцентка кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій.

Охочі долучитися одразу ж писали заяви, а також пропонували власні добрі ініціативи, які хотіли б реалізувати. Університет готовий знайти майданчик для проведення заходів, допомогти з організаційними моментами. Новим ідеям від студентів тут лише раді, акцентувала голова правління Волонтеріату, помічниця ректора Крістіна Товт. Мовила: «Бачу, очі в студентів

горять. Молодь у нас у цілому дуже ініціативна. Сподіваюся, це буде новий поштовх і для Волонтеріату, і для студентів, а в результаті зможемо реалізувати ще більше важливих соціальних проектів і для університету, і для міста загалом».

Волонтерство дозволяє молоді знайти себе, друзів, утілити власні ініціативи, а ще приемним бонусом до цього всього є зміни до положення про нарахування стипендій: участь у Волонтеріаті УжНУ дає можливість отримати від п'яти до восьми балів за цю роботу.

Серед охочих бути частиною Волонтеріату – і студенти, які

вже мають досвід волонтерської діяльності. Третьюкурсниця факультету математики та цифрових технологій Ганна Саган навіть сама організувала благодійні ініціативи (збір коштів на лікування Павлика Мотички), а з початком повномасштабного вторгнення допомагала вимушеним переселенцям: і з поселенням в одному з гуртожитків, і з адаптацією загалом.

Долучається до ГО й першкурсник-медик Тарас Новак. Вірить: «Моя професія і волонтерство співзвучні з порятунком людей. Хочу присвятити життя допомозі людям, аби мої вміння, знання комусь покращували стан чи здоров'я в цілому».

Під час зустрічі представники Волонтеріату нагородили грамотами активних волонтерів. Цю справу, із-поміж викладацького складу та інших працівників вишу, і сподіваються, що наступного разу подяки вручатимуть ініціативним студентам.

На завершення Ганна Мелеганіч провела тренінг, де більше розповіла про принципи волонтерства, світовий досвід, як волонтерам розвивати комунікативні навички тощо. Наголошувала: ця діяльність затребувана не лише в час війни. Після перемоги роботи додасться. І чим більше сердець битимуться в унісон добрих справ – тим легше разом подолаємо всі негаразди. А ви є у складі Волонтеріату? Долучитися до ГО ніколи не пізно...

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

Як під час війни отримати безоплатну правову допомогу? Прийти в одне з наших бюро правової допомоги. На мапі за покликанням bit.ly/bpd_buro можна перевірити розташування, номери телефонів та режим роботи. Не забудьте взяти із собою різні документи, що стосуються вашого питання: це допоможе юристу швидше вам допомогти. В умовах воєнного стану найзручніший спосіб проконсультуватися – зателефонувати за номером 0 800 213 103 (безкоштовно в межах України) або звернутися онлайн. Усі дистанційні сервіси для отримання консультацій – linktr.ee/legalaid.gov.ua.

«Взаємодія» у форматі конгресу

У великому залі вченої ради ректорату УжНУ відбувся I Міжнародний конгрес Координаційної платформи «Взаємодія». У межах заходу організовано п'ять дискусійних панелей, спрямованих на єднання та взаємодію з країнами-партнерами й наближенням європейського майбутнього для України.

У четвертому диспуті в ролі модератора виступив Юрій Бідзіля, декан філологічного факультету альма-матер. Виголошена тема нашого професора – «Інформаційний та інтелектуальний спротив і наступ».

На зібранні мав слово й Олександр Любецький, голова громадської організації «Українська спілка активістів майдану «НЕСКОРЕНІ», а також співорганізатор двох всеукраїнських волонтерських самітів. Доповідач наголосив на правильному розставленні пріоритетів серед політиків із метою досягнення інформаційної гігієни у вітчизняному інфопросторі. Було зазначено, що «не всі волонтери хочуть стати політиками, а ось усі політики стали волонтерами, тому що у волонтерів є 80 % підтримки, а в народних депутатів лише 15 відсотків, до уряду ще менше. Але завдання депутатів – писати правильні закони й дослухатися до суспільства; тоді в нас буде інформаційна гігієна».

Ольга Обласова, представниця громадської організації «Яскрава країна», звернула увагу на проблему недостатніх інвестицій у культуру й обґрунтувала важливість фінансування творчості. Крім того, спікерка відзначила: «Коли ми дарували дідуха

як символ українського Різдва президенту Австрії й членам парламенту всіх країн, де ми були, ми показували, що ми – нація носіїв багатой культури. І часто європейцям було незрозуміло, як наші діти в умовах війни зберегли той дух, майстерність і творчість, які вони могли так усміхатися, танцювати. Коли ми отримуватимемо допомогу у вигляді мистецьких акцій, це означатиме, що ми просуватимемо культуру, міжнародний імідж у Європі. Ми мусимо взаємодіяти, щоб підтримати культуру, освіту, мистецтво України. Нині навчальні заклади Європи раді приймати талановитих українських дітей, але якщо ми їх утрачаємо, то втрачимо майбутнє української культури».

Виступила й Аліада Мансурова, представниця організації «Благодійний фонд «До перемоги». Вона, етнічна грузинка, проживає в Україні тридцять років і має однозначну позицію щодо мовного питання, наголошуючи: «Ми не повинні думати, якою мовою маємо розмовляти; у нас є одна державна мова! Ми самі собі створили проблему й самі її почали вирішувати. Не має бути вибору між мовами, адже державна мова – тільки одна».

Від нашого університету Є.Соломін, завідувач кафедри журналістики, ще акцентував на важливості прищеплення українцям медіаграмотності, особливо за сучасних реалій. Євген Олександрович, зокрема, сказав: «Ніхто не прийде й нічого не змінить після перемоги, ми самі повинні працювати. Повномасштабній війні завжди передую інформаційна війна, вона була

програма до 2022 року. Нам слід започаткувати в шкільних програмах медіаграмотність як першочерговий предмет».

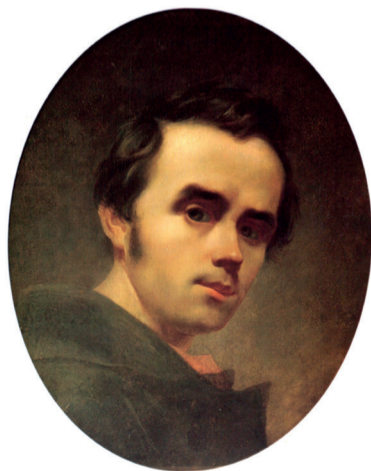
Крім того, Тюдде Гнатик, представниця Берегівської районної Мальтійської служби допомоги, зауважила: «Спочатку хотіла б подякувати всім волонтерам та благодійним фондам за роботу. Я вірю, що це дуже важко – працювати 24/7. Без вихідних, свят, сім'ї й так далі. Це є інший вид боротьби: те, що ми разом робимо. Без нашої допомоги країна б зупинилася на катастрофі». А ще гостя, звернувши увагу на співпрацю з державами-партнерами, додала: «Це не могло б відбутися без достовірної, прозорої інформації, бо якщо б вашим донорам не розповідали про ситуацію в Україні, то не отримали б стільки допомоги».

Учасники блоку з різних боків висвітлювали питання інформаційного спротиву та запропонували рішення, які допоможуть залучити інвесторів до боротьби, розвинути культуру, працювати над медіаграмотністю в суспільстві та мотивувати українців долучатися до перешкоджання роботі пропаганди рф. А лейтмотивом усіх спічів була думка: спротив потрібно вести винятково українською мовою, він повинен мати просвітницький характер насамперед для наших громадян.

Вірино, проголошені думки та ідеї приведуть до дії.

Марія БОНДАРЕНКО,
Віта ЧУЛЕЙ,
студентки
відділення журналістики.

Згадуючи Шевченка

Тарас Григорович... Людина-історія, поет, письменник, публіцист, художник, чий твори навіть після двох століть не втратили актуальності, вражають мудрістю, є повчальними. Кобзар є беззаперечним символом свободи, сили, чесності та безстрашності. Навіть у найгірші часи не боявся публічно висловлюватися й закликав український народ до повстання. Твори митця пройняті спонуканням до боротьби, любов'ю до рідного,

ненавистю до ворожого, правдою та застереженнями.

*«У всякого своя доля
І свій шлях широкий,
Той буде, той руйнує,
Той несим оком
За край світа зазирає,
Чи нема країни,
Щоб загарбать і з собою,
Взять у домовину».*
«Сон», 1844

Це лише один із багатьох прикладів його віршів, що особливо відгукуються й сьогодні. За понад 200 років не змінилося нічого ні в сусідній країні, ні в наших із нею стосунках. Українську націю намагаються знищити, знуцаються над культурою, мовою та історією, переписуючи її на свій лад. Слова Великого Кобзаря давно стали афоризмами.

Поезія Т.Шевченка не втрачає значущості ніколи. А 9 березня ми просто Його згадували. Незлим, тихим словом...

Наталія ПАПП,
студентка
відділення журналістики
(спеціалізація «Реклама і зв'язки з громадськістю»).

Будуємо разом!

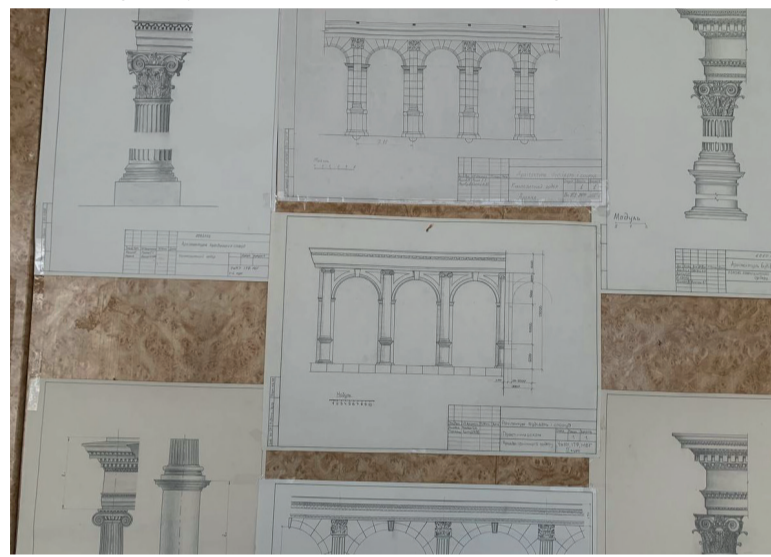
Кафедра міського будівництва та господарства зблизка

Інженерно-технічний факультет було відкрито в Ужгородському, тоді ще державному, університеті 7 березня 1991 року. На той час підготовку фахівців у підрозділі забезпечували п'ять випускових кафедр: приладобудування, технології машинобудування, електронних систем, міського будівництва та господарства, комп'ютерних систем та мереж. Про одну з них, зокрема про підготовку майбутніх інженерів, які відбудуватимуть нашу країну після війни, розповіла Йолана Голик, деканеса, доцентка, членкиня Спільки урбаністів України: «Я стовідсотково впевнена, що всі наші спеціальності будуть затребувані в країні. Якщо ж говорити конкретно про кафедру міського будівництва та господарства, то вона готує фахівців, котрі впорядковують території. Із часом ми дедалі більше інтегрувалися в процес закриття потреб народного господарства. З упевненістю можу сказати, що 90 % ринку в Ужгороді, який обслуговує будівельні майданчики, проектні організації, — наші випускники!»

Поки першокурсники навчаються в аудиторіях, решта студентів — онлайн. «Усе тому, що кількість місць у гуртожитку для інженерів обмежена. Проте ми виходимо із ситуації: узгоджуємо курсові проекти, забезпечуємо практику для наших інженерів. Також регулярно (навіть у ковідний час було) до нас приходять менеджери з різних будів-

ельних фірм, заводів, оголошують студентам актуальні вакансії. Намагаємося, аби наших здобувачів фаху, а згодом випускників залучали саме до будівельної галузі», — додала Й.Голик.

А ось Наталія Діброва, старша інженерка названої кафедри, зауважила: «Нашим факультетом, кафедрою зокрема, цікавиться чимало абітурієнтів. І недарма! Адже студенти набувають навичок проектування, спорудження, експлуатації будівель, їх обстеження, оцінювання технічного стану, розробки заходів щодо ремонту, реконструкції й термомодернізації, раціонального проектування нових міських масивів, реконструкції тих, що вже існують, експлуатації та утримання міських територій (а це доволі важливо для функціонування населених пунктів)».

Від себе додає: деканат і кафедри інженерно-технічного факультету підтримують тісні зв'язки з підприємствами області, підписані відповідні угоди про співпрацю. А випускники освітньої програми «Міське будівництво та господарство» успішно працюють у відділах архітектури, будівництва, управління житлово-комунального господарства виконавчих комітетів міських, районних і обласних рад, адміністрацій та територіальних громад, можуть улаштуватися в різних компаніях, ОСББ. Після війни попит на таких фахівців лише зростатиме. Адже країну доведеться відбудувати. І вже на новій основі, з урахуванням сучасних вимог.

Аліса ОСТОЛОШ,
студентка
відділення журналістики.

Професорка УжНУ стала лауреатом премії імені Дмитра Нитченка

Премія імені Дмитра Нитченка започаткована в 2000 р. його родиною та Лігою українських меценатів. Присуджують нагороду до дня народження літературознавця, письменника, педагога, громадського діяча —

21 лютого. Цього року серед лауреатів — Галина Шумицька, докторка філологічних наук, професорка кафедри соціології та соціальної роботи нашого університету, експертка офісу Верховного комісара ОБСЄ у справах на-

ціональних меншин, членкиня соціолінгвістичної комісії при Міжнародному комітеті славістів, яку відзначили за сумлінну роботу з популяризації української мови. Церемонія вручення відбулася 7 березня в Києві, у Націо-

нальному музеї літератури.

Тож ми вітаємо Галину Василівну з нагородою! Бажаємо натхнення та успіхів у всіх проектах!

Максим ГАЛАШКО,
студент
відділення журналістики.

Чергова перемога нашої студентки

У Кам'янці-Подільському відбувся чемпіонат України з класичного зимового спорту. Наталія Мага, котра навчається на першому курсі магістратури факультету здоров'я та фізичного виховання (спеціальність «Фізична терапія, ерготерапія»), у ваговій категорії до 63 кг із-поміж дорослих стала вітчеземпійкою, серед юніорок (U-23) до 57 кг — чемпіонкою України та бронзовою призеркою в абсолютній першості. Крім того, наша студентка ввійшла до складу команди України, яка цього літа матиме випробування на чемпіонаті Європи у Франції.

Наталія поділилася враженнями для «Погляду»: «Безперечно, перемога далася нелегко, але ми це зробили. Щиро вдячна Андрієві Федорішці, своєму тренерові, старшому викладачеві кафедри фізичного виховання, заслуженому працівникові фізичної культури і спорту, за підготовку до змагань, постійну мотивацію, підтримку. Також дякую Збройним Силам України за оборону нашої держави й можливість навчатися та тренуватися. Дуже щаслива, що мене взяли до збірної країни. Це спонукає більше готуватися, ставати ще сильнішою, аби гідно представляти Батьківщину на міжнародному помості».

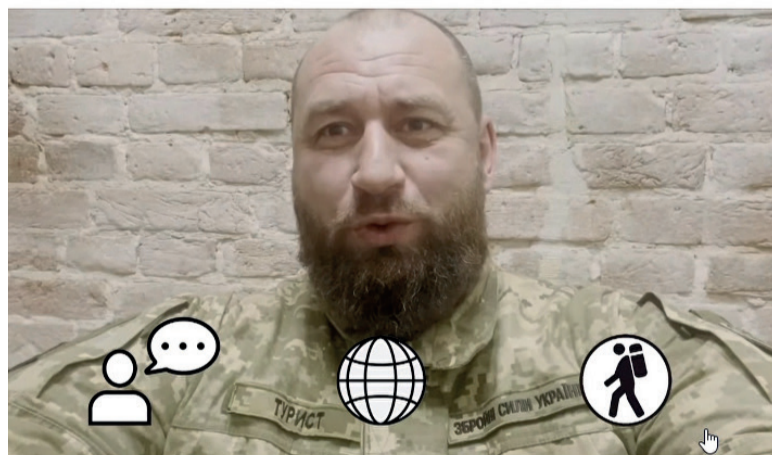
Бажаємо Наталії та її наставникові нових перемог.
Катерина ЖЕРЕБАК,
«Погляд».

«Угорська середа»

Проект професора з окопу Федора Шандора

Загальне знайомство

Szerdánként megismerjük Magyarországot - nyelvet, kultúrát és történelmet. A szomszédok végül barátokká válnak, és egy nagy család – egy ukrán-magyar család.

694

26 коментарів 218 поширень

Подобається

Коментувати

Поширити

На екваторі робочого тижня ті, хто стежить за фейсбук-активністю професора УжНУ Федора Шандора, знають, що ось-ось вийде черговий випуск «Угорської середи». Це — проект, покликаний більше ознайо-

мити з мовою, історією та культурою сусідньої країни.

«Десь у жовтні ми почали спілкуватися про історію Угорщини, географію... То я розповідав солдатам в окопах, тому що під час комунікації по-

раці з кількома солдатами ми періодично послуговувалися угорськими словами», — мовив автор випусків.

Зрештою, про мультикультурність Закарпаття багато хто чув, але часто не зовсім вникав. Або ж якщо й знав про те, із якими країнами межує наша область, то справжнім відкриттям завдяки спілкуванню з Федором Федоровичем ставали спільні культурно-історичні маркери. Зокрема, українського та угорського народів.

«У нас є дотичні теми, починаючи від дочок Ярослава Мудрого, закінчуючи певними форматами в науці, літературі, у спільних культурних маркерах. Солдати якось сказали: «Федоре Федоровичу (поставили до мене як до командира роти), а можна трохи розповісти?» Почав розповідати, а мені кажуть: «Запишіть, бо тільки ми це почуємо від Вас, а багато хто не знає. Здавалося, таке елементарне... Географія, 7-ий клас. Але ж важливо знати. Усе одно після війни треба буде кудись поїхати. Ось і вирушимо до сусідів!

Це — близький сусід, там є термальні води, чудова архітектура, багата історія, смачна кухня, яку ми готуємо й на фронті», — додав Ф.Шандор.

Проект покликаний також протистояти штучно посянній, особливо часто в мережах, напрузі між народами-сусідами, певен професор з окопу: «Обидва народи — розумні. Вони розберуться! А ми лише допоможемо трішки ознайомити з культурою, географією й мовою».

Ф.Шандор планує щонайменше зо 50 випусків «Угорської середи». Мовить: «Бо мінімум 52 середи є в році. Це, думаю, цікаво не лише українцям, а й угорцям — послухати, як вимовляють їхні слова зі своєрідним закарпатським акцентом і що про сусідів тут говорять. До речі, угорці вдячні. Кілька подяк за цей проект я вже отримав».

Відео, які записує Федір Шандор, монтують його побратими. Завершує автор кожен випуск позитивними побажаннями. Приміром, чудового дня!
Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

УжНУ – золотий призер Ужгородської футзальної ліги

Не так давно добіг кінця черговий сезон Ужгородської футзальної ліги. Його складно назвати черговим, зважаючи на обставини проведення. Утім, спроби держави-терориста зламати українців не увінчалися успіхом. Отож і команди-учасниці влаштували справжнє футбольне свято. Пропонуємо інтерв'ю з Михайлом Шкіртою, тренером збірної Ужгородського національного університету з футзалу, викладачем факультету здоров'я та фізичного виховання, людиною, завдяки якій омріяне чемпіонство стало можливим (на фото у нижньому ряду – перший ліворуч – прим. авт.).

— УжНУ здобув «золото» у підсумку сьомого за ліком сезону УФЛ у другій лізі. Яким був шлях до цього успіху?

— Наш виш четверте взяв участь в УФЛ. У першому сезоні ми змагалися в суперлізі, де посіли четверту сходинку, поступившись у матчі за вихід до фіналу. Тоді турнір проводили за змішаною системою. Четверте місце було в ужнівці і в наступному розіграві, після чого команда не потрапляла до списку учасниць упродовж найближчих трьох років. За результатами шостого сезону гравці альма-ма-

тер повторили рекорд трирічної давнини, зупинившись за крок від «бронзи». Із четвертої спроби стали триумфаторами УФЛ.

— Оргкомітет визнав Вас кращим у номінації «Тренер ліги». Як удається поєднувати викладання з тренуванням команди?

— Я викладаю дисципліну «Спортивне вдосконалення з футзалу» (вечірні тренування для студентів УжНУ, котрі хочуть займатися футзалом), тому це входить до моїх обов'язків.

— Крім того, слід згадати, що й Едуард Бойко — кращий воротар минулого сезону...

— Футзал — динамічний вид спорту, де воротар має відповідати рівню колективу. Те, що в нас якісний голкіпер, — факт! Невипадково визнали кращим, але стверджувати, що тільки завдяки зусиллям воротаря команда фінішувала на першому місці, — некоректно. До речі, Едуард є професійним голкіпером гандбольного клубу «Карпати» і для нього ця нагорода стала першою у футзалі.

— Згідно з турнірною таблицею, УжНУ здобув таку ж кількість балів (34), як і «Money 24». Та різниця пропущених і забитих м'ячів зіграла на користь збірної нашого вишу.

Чи правда, що суперництво за чемпіонство точилося тільки з цією командою?

— У першому колі чотири команди претендували на золоті медалі, проте впродовж другої частини сезону ужнівці та «Money 24» збільшили відрив від інших і наприкінці саме між ними все вирішувалося.

— Насамкінець хочу поці-

кавитись: як можуть потрапити до збірної УжНУ студенти, які не вчать на факультеті здоров'я та фізичного виховання?

— Перед початком сезону відбір проходили понад 30 осіб, утім представники нашого факультету виявилися найсильнішими й наразі колектив складається переважно з них. Однак знаємо, що в інших підрозділах

є чимало сильних виконавців і сподіваємося, що, починаючи з вересня, кадрова ситуація зміниться на краще. Попри закінчення попереднього розіграшу ліги тренування постійно тривають, і ми раді вітати нові обличчя в наших лавах.

Сергій ЧЕРНИШОВ,
студент
відділення журналістики.

Продуктивність неповнолітні нижча, а тому платять у рази менше

Часто такої позиції дотримуються роботодавці, нав'язуючи їй невідповідним підліткам, а мотивують нездатністю працювати на рівні з дорослими. У результаті трудяться однаково, тільки на фініші винагорода різниться. Працедавці нерідко спекулюють і відмовками про недостатній досвід роботи, обмеження в часі виконання (лише поза навчанням), додатковою паперовою тяганиною тощо. Проте молодь повинна знати про свої права. Уміти відстояти власну позицію й розуміти, навіщо слід оформлювати трудові відносини офіційно, навіть не досягнувши повноліття.

Розібратися в тонкощах праці таких працівників пропонує заступниця начальника Західного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці Ольга Давиденко.

— Що є важелем у виборі офіційної праці для неповнолітніх?

— Цій категорії осіб у сфері трудових відносин законодавством передбачені додаткові пільги та гарантії. Крім того, безпечні умови праці, регулярна зарплата, соціальний стаж, виплата лікарняних.

— Більшість підлітків із нетерпінням очікують побачити ті заповітні 18 свічок на святкуванні дня народження, щоб стати фінансово незалежними від батьків. Проте працювати можуть і раніше...

— Офіційно працевлаштуватися мають право підлітки, яким не менше ніж 16 років, в окремих випадках — 15 чи 14. Однак повинна бути письмова згода одного з батьків або опікуна, але з умовами, що робота не завдає шкоди здоров'ю, ви-

конується у вільний від навчання час, не є важкою.

— Які ще існують обмеження за видами робіт?

— Неповнолітні робітників заборонено залучати до підземних чи робіт, пов'язаних із підйоманням і переміщенням речей, вага яких перевищує встановлені граничні норми (затверджені наказом МОЗ від 22.03.96 р. № 59). Також неповнолітні не можуть здійснювати трудову діяльність у нічний час, вихідні та працювати наднормово.

— Що потрібно, аби влаштуватися на роботу неповнолітньому?

— Насамперед — пройти медичний огляд. І робити це щороку, доки не виповниться 21-ий. Якщо виявляється, що праця має негативний вплив на стан здоров'я неповнолітнього, йому необхідно звільнитися й обрати щось легше. Також, беручи на роботу неповнолітніх, слід дотримуватися письмової форми трудового договору, як того вимагає стаття 24 Кодексу законів про працю України. Є ще один момент: підлітки в трудових відносинах прирівнюються в правах до повнолітніх, проте у сфері охорони праці, робочого часу, відпусток мають деякі пільги. Умови праці теж відрізняються. Зокрема, через фізіологічні особливості організму, який тільки формується, брак відповідної професії та спеціальності.

— Звільнення теж має свої особливості?

— Так. Роботодавець, крім дотримання загального порядку звільнення, повинен отримати згоду районної (міської) служби у справах дітей. Якщо ж звільнення відбувається в кон-

тексті підстав, зазначених в п. 1, 2 та 6 ст. 40 КЗпП, то лише у виняткових випадках і з обов'язковим подальшим працевлаштуванням.

— Чому роботодавці не поспішають брати офіційно на роботу неповнолітніх?

— Великою перешкодою стає порядок звільнення та працевлаштування. Також недостатній досвід. Такий робітник потребує окремого обліку, може виконувати не всю роботу, лише у вільний від навчання час. Як раніше згадувала, є ще певні обмеження за видами робіт.

— Водночас підлітки працюють...

— Молоді люди гнучкіші, швидко адаптуються до різних ситуацій. Часто виконують короткотермінові та рухливі види робіт, скажімо, те ж розповсюдження листівок чи обов'язки офіціанта. Роботодавцю вигідно укладати строкові договори під час сезонних робіт, тож влаштовують школярів і студентів під час канікул.

— Які найпоширеніші сфери, де неповнолітні працюють, не оформлюючи трудовий договір?

— Сільське господарство, громадське харчування, сфера відпочинку, торгівля, будівництво. Специфіка останнього — доводиться виконувати ще й багато важких робіт, тобто говоримо вже про порушення. Регулювати ці сфери складно, завжди знайдуться охочі переступити закон. Проте молодь має робити правильний вибір, де в пріоритеті буде особиста безпека! **Тетяна ЛЕСЮК,**
випускниця
відділення журналістики.

Студентський тил «Серця...»

Війна триває, і ми далі боюємося на різних фронтах. Приміром, волонтеримо в медико-логістичному та координаційному центрі «Серце до серця».

«Допомагаємо не тільки військовим, а й вимушеним переселенцям. Зокрема, улаштовуємо різні благодійні заходи», — каже Віталій Рушак, котрий навчається на факультеті здоров'я та фізичного виховання

Молодь розуміє, що саме зараз потрібна і духовна, і фізична підтримка громадянам рідної держави.

«Нещодавно мали змогу волонтерити не тільки на базі «Серця до серця», а й у Совиному гнізді. Понад 800 наборів, 3 дні розвантаження та роздачі гуманітарної допомоги й очі людей,

яким це потрібно», — пригадує Ребекка Баліцька, студентка факультету математики та цифрових технологій.

Від себе додаю: важливо, щоб кожен, хто до нас звертається по допомогу, був почутий, тому завжди зі щирим серцем хочемо бодай чимось зарадити. Також підтримуємо молодь на базі координаційного центру лідерів Закарпаття «Нова генерація України», улаштовуючи квартирники, форуми, обміни досвідом, благодійні концерти тощо.

Отож студенти УжНУ встигають не тільки навчатись, а й брати участь у різноманітних заходах.

Аліна БЕРЕЦ,
студентка
медичного факультету.

Як створювати подкасти?

Цікавитеся подкастами та хочете записати власний? Ця публікація привідкриє завісу жанру, без якого багато хто не уявляє свого дня.

До пресклубу молодого журналіста «Медіаперспективи» завітав науковець, монтажер, продюсер, подкастер, викладач Закарпатської академії мистецтв Роберт Довганич. Модерувала захід доцентки кафедри журналістики Наталія Толочко. Гість розповів про шлях від зародження подкастів до їхньої реалізації.

Пан Роберт веде подкаст «Глибше» (про закарпатське сьогодення). Мета — не опитати слухачів, а розкрити певну тему у форматі дискусії. До прикладу, розмова з діджеєм Fallen Fox про вечірки в Ужгороді та Артемом Варгаліонком — про ринок коміксів в обласному центрі.

Подкастер, крім ведення власного проєкту, монтує й інші. Додав: загальноприйнятої класифікації подкастів не існує, а якихось

6 років тому люди не розуміли, що це. Гість наголосив: при записі епізодів насамперед потрібно звертати увагу на вік аудиторії.

Щодо технічного аспекту, на думку Р.Довганича, для новачка подкасту-монологу достатньо USB-мікрофона, навушників, комп'ютера чи ноутбука. «Однак якщо маєте намір займатися професійно, варто мати в арсеналі мікшерний пулт. Вибір мікрофона залежить від голосу: динамічні мікрофони не реагують на зайвий фоновий шум, проте за наявності приємного тембру голосу та добре обладнаної студії краще використовувати конденсаторні — задля досягнення якісного звуку», — радить пан Довганич.

Після закінчення зустрічі студенти запросили гостя до студії, щоб записати університетський подкаст.

Сергій ЧЕРНИШОВ,
студент
відділення журналістики.

Секрети чіткої вимови та правильної артикуляції

Професійний диктор поділився досвідом із медійниками

Фото Михайла КОШТУРИ

Без чіткої дикції та правильно артикуляції неможливо побудувати кар'єру на радіо чи телебаченні. Журналістика змінилась, але в багатьох аспектах лишилась такою самою, як і раніше: тепер теж від представників цієї галузі вимагають певних

здібностей. До прикладу, одним із завдань медійників, крім створення текстів, є їх озвучення, тому навички професійного оратора надзвичайно затребувані на сучасному медіаринку. Отож на базі пресклубу молодого журналіста «Медіаперспекти-

ви» відбулася зустріч професійного диктора Івана Каноюки зі студентами та викладачами відділення журналістики УжНУ.

Шановний гість — майстер своєї справи, про що свідчить його багаторічний досвід. Пан Іван здобув вищу освіту за спе-

ціальністю «Культурно-освітня робота» у Рівненському державному інституті культури, після чого влаштувався працювати в Закарпатській обласній телерадіокомпанії на посаді диктора. За свою кар'єру також устиг очолити Ужгородський міський будинок культури, відділ культури Ужгородської міської ради. Із 2019 року обіймає посаду в Закарпатському музично-драматичному театрі.

Власне зустріч на відділенні журналістики умовно можна поділити на дві частини. Керівник пресклубу, доцент Володимир Тарасюк почав захід із презентації гостя й теплих спогадів про співпрацю з ним на телебаченні. Відтак Іван Іванович ділився практичними порадами й історіями зі свого досвіду. Зокрема, І.Каноюка пригадав, як у радянські часи працювали журналісти, порівняв, що змінилося в роботі тепер. Зокрема, ідеться про заборону поширення «незручної інформації» у комуністичну добу. Перед тим, як віднести матеріал диктору, медійникам необхідно було віддати тексти на перевірку

й редагування людям, котрі не мали до цього жодного стосунку. На думку гостя, після здобуття незалежності України журналісти почали брати самостійну участь в озвученні матеріалів і сміливіше висвітлювати гострі суспільні теми.

Також оратор відповів на запитання про відмінність роботи на радіо й озвучування персонажів у мистецтві. На думку фахівця, перевтілення в образ персонажа є складнішим. В ефірі до цього вдаватися не потрібно.

Насамкінець гість розповів про особливості роботи диктора на стадіоні під час офіційних футбольних матчів.

Після зустрічі студенти, які спеціалізуються на радіо й телебаченні, мали змогу записати інтерв'ю з гостем у навчальній студії. Отже, медійники вчать не лише теоретичний матеріал про постановку голосу, а й слухають досвідчених фахівців із перших вуст, удосконалюють навички на практиці.

Сергій ЧЕРНИШОВ,
студент
відділення журналістики.

Ексвикладач УжНУ отримав лист-подяку від президентки Європейської комісії

Свого часу В.Мотрук, доцент, ексвикладач кафедри полікультурної освіти та перекладу факультету історії та міжнародних відносин, відомий перекладач, член первинної журналістської організації нашого університету, підготував у вигляді подорожніх нотаток до друку в періодиці портретний нарис про Урсулу фон дер Ляен — «супермаму» на гнідому коні, ім'я якого — «Європа».

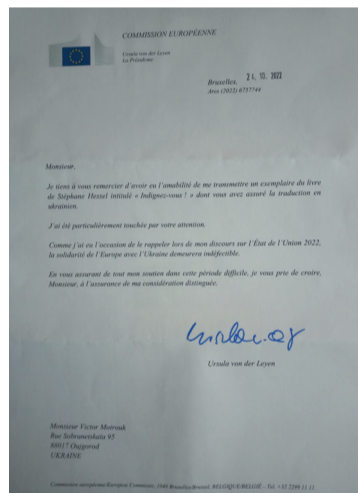
Теж не так давно Віктор Петрович, перебуваючи в приміщенні Єврокомісії в Брюсселі, хотів здійснити майже божевіль-

ну ідею — особисто подякувати німецькій політичній діячці за прихильність до України й допомогу нашій державі. Зокрема, планував подарувати декілька сувенірів, серед яких — жовто-блакитний прапорець та в авторському перекладі книжечку одного з творців Загальної декларації прав людини, видатного француза Стефана Есселя «Обурюйтесь!» Тоді цей задум реалізувати не вдалося, але пошастило (за порадою) надіслати «гостинці» поштою.

В.Мотрук не сподівався на відповідь від пані Урсули, тому

з приємним подивом зустрів від неї написаний французькою лист-подяку. Притому радісно зазначив: «Тепер можу похвалитися цінним автографом видатного друга України».

Володимир ТАРАСЮК,
«Погляд».

Гайда на екскурсію!

Не так давно, 21 лютого, багато міст світу, особливо центри туризму, відзначали Всесвітній день екскурсорова. Отож і значущість професії додаткового обґрунтування не потребує. Згадану дату заснувала Всесвітня федерація асоціацій екскурсорова — WFTGA — із метою підвищення поінформованості суспільства про важливість роботи екскурсорова.

WFTGA була створена в 1985 році на першій Міжнародній конвенції екскурсорова. Нині її членами є понад два мільйони людей із більш ніж 70 країн світу. А свято відзначається з 1990-ого.

Екскурсорова — людина, яка супроводжує туристів і показує їм пам'ятки країни, міста... Професія підходить тим, кого цікавить історія, психологія, світова художня культура, іноземні мови та географія.

Безумовно, екскурсорова повинен бути дуже ерудованою й артистичною людиною, має любити виступати перед публікою та, звісно, уміти це робити. Необхідні хороша пам'ять, інтерес до нових знань, відповідальність, урівноваженість, доброзичливість, готовність до спілкування з різними людьми. А також — здоров'я, тому що

екскурсорова доводиться багато часу перебувати на ногах і постійно комунікувати.

Коли з'явилася професія екскурсорова, достеменно не відомо, але очевидно, що вона пов'язана з розвитком міждержавних відносин. Відколи люди почали активно подорожувати, відвідувати різні міста й країни, стало складно обійтися без допомоги професійних гідів.

Оксана Недзельська працює екскурсорова на Закарпатті й знає тонкощі цієї справи. «В обраній професії я вже понад 10 років. На неї натрапила в період учителювання в школі. І пам'ятаю, коли почала читати історичну книжку Йосипа Кобалю про Ужгород, неабияк нею захопилася. Згодом стала поволі працювати з туристами, знайомити їх із нашим чудовим краєм. Мала і великі групи, і малі, дорослі й дитячі, а також це могли бути загальні, індивідуальні програми. І знаєте, коли працювала екскурсорова, почала відчувати себе мовби місіонером. Тобто ти показуєш людям не тільки красу Закарпаття, а й розповідаєш про особливості історії, географічного розташування, тому що в нас насправді дуже цікаво в усіх напрямках туризму. А

тим, хто планує пов'язати життя із цією професією, раджу не просто любити свій край, а й цікавитися ним», — зазначила пані Оксана.

Серед очевидних переваг роботи — можливість чимало подорожувати. Поза офісом, часто просто неба. Ще професія дозволяє постійно зростати, знайомитися із цікавими особистостями, бувати в нових місцях. Для екстрівертів — чудова нагода спілкуватися з людьми.

Серед недоліків — сезонність, адже основний потік туристів — улітку та взимку, навесні й восени попит значно знижується. Крім того, у гарячий сезон дуже велике навантаження — аж до ненормованого робочого дня з декількома вихідними в місяць. Для професії характерна висока конкуренція. Постійне перебування в центрі уваги й необхідність спілкування з людьми може втомлювати як фізично, так і емоційно.

В Ужгородському національному університеті, на кафедрі туризму, функціонує клуб екскурсорова, який нещодавно заснували. Керівником є Марина Грабар. Мовила: «Розпочалося все 5 років тому, коли я викладала дисципліну «Орга-

нізація екскурсорова діяльності». Тоді ще не було створено клубу, але ми почали проводити практичні заняття не в аудиторії. Розробляли маршрути Ужгородом, проте з початком пандемії коронавірусу реалізувати їх, на жаль, не могли. Потім із часом сформували відповідне положення, яке затвердили на слуханні вченої ради. І ми так організували в себе на факультеті клуб екскурсорова, який має назву «Професійний гід». Усі студенти, котрі мають бажання, можуть долучатися. Там розробляємо, обговорюємо маршрути, формуємо тексти екскурсорова й багато іншого».

А ось нижче — коментарі здобувачів фаху факультету туризму та міжнародних комунікацій, а також випускників цього підрозділу.

Мирослава навчається на першому курсі. Вступила до клубу екскурсорова. Поділилася міркуваннями: «Люблю подорожі, дізнаватись усілякі цікаві історії та факти про туристичні об'єкти. Але найбільше обожнюю сама розповідати цю інформацію й бачити усмінені обличчя допитливих туристів, які пізнають нове й водночас приємно проводять час.

Коли я почала навчатися на факультеті туризму, то дізналася про Клуб екскурсорова — і одразу зрозуміла, що це — мій шанс. Я тільки вступила, проте вже задоволена екскурсорова, які ми організували».

Робота екскурсорова — творча. Річ не лише в уяві, а й у повсякденних пошуках методичних прийомів, у підборі прислів'їв, приказок, літературних висловів, різних форм поживлення оповіді, нових логічних переходів між підтемами, у вдосконаленні техніки ведення екскурсорова. Однак творчість не має виходити за межі контрольного тексту й методичної розробки.

Ксенія теж навчалася в УжНУ, а ще працювала гідом у Туреччині. Розповіла: «Ця професія — для тих, хто насамперед любить людей і вмє терпіти. Інакше не варто й починати. Також екскурсорова повинні добре володіти ораторськими та психологічними навичками. Люди трапляються різні, ставлять іноді дивні запитання, багато чого потрібно організувати, стежити за всім».

Станіслав КУЗЬМА,
студент
відділення журналістики.

Волейбольна збірна УжНУ не поступається...

Фото Володимира ТАРАСЮКА

Волейбольна збірна Ужгородського національного університету фінішувала третьою в другій лізі чемпіонату України. Крім того, наша команда стала найсильнішою в чемпіонаті Закарпаття. Зокрема, у фіналі колектив альма-матер у наддраматичному поєдинку здолав ОДЮСШ – 3:2. Із цим же суперником довелося зустрітися в Кубку області. Знову неймовірно протистояння. У підсумку гравці нашого закладу вищої освіти поступалися – 0:2, та все ж виграли – 3:2.

Коли цей номер редакція готувала до друку, ужнівці в завершальному суперництві за почесний трофей зустрілися з волейболістами з Нижнього Селища. Із рахунком 3:1 виграли й заволідали ше й Кубком області.

Іван Маріонда, завідувач кафедри фізичного виховання, керівник нашої команди, прокоментував: «Хочу відзначити, що

ми справді успішно виступаємо не лише в обласних змаганнях, а й у другій лізі чемпіонату України. Фактично Ужгородський національний університет пише нову історію волейболу краю. Це стало можливим завдяки підтримці ректора Володимира Смоланки та керівництва університету загалом. Я сам у минулому – спортсмен, тому знаю, що немає межі можливостей. Однозначно: гравці повинні розвиватися. Спеціально для цього й була створена команда на базі нашого вишу. Із колективом працює кваліфікований тренер, майстер спорту з волейболу, який передає професійні навички студентам. Чим більше гратимемо в турнірах високого рівня, тим більше зростатиме майстерність спортсменів».

Залишається тільки побажати нових перемог нашій команді!
Андрій РУСИН,
студент
відділення журналістики.

Як систематизувати навчання?

Кожного студента з початком семестру цікавлять відповіді на запитання, що не втрачають актуальності: «Як змусити себе навчатися після канікул?», «як систематизувати працю?», «як не лінуватися?» Навіть написання цього матеріалу вимагало в мене чималих зусиль, щоб узятися за роботу. Зрештою, удалося підібрати для вас поради щодо якісного здобуття знань.

Отже, **перше:** якщо не хочете виконувати завдання, вам важко

змусити себе, пам'ятайте: відкласти працю не означає позбутися її. Навіть якщо у вас багато роботи, зупиніться й подумайте: отримати зараз негативний бал, після чого втратити шанс на «автомат» – і доведеться готувати, приміром, 60 питань на іспит. Уявіть екзамен та викладача, котрий хоче, щоб ви дали ґрунтовні й розлогі відповіді. Після цього стає зрозуміло – зробити оте одне завдання не так і важко.

Друге. Поринаючи в роботу

й навчання, ми забуваємо про інші проблеми. Те, що нас тривожить, відсувається на другий план. Насправді, у такий спосіб ми вбиваємо одразу двох зайців.

Одна зі студенток-журналісток розповіла мені, що часу для навчання в неї обмаль. Дівчина закінчує опанувати освітній рівень «Бакалавр», пише дипломну роботу, але практично все університетське життя в неї та однолітків було онлайн. Через це студенти швидко до-

роslішають, знаходять роботу, реалізуються в різних сферах. Отож співрозмовниця вирішила приділяти час навчанню лише ввечері, але щодня.

Третє. Важливо розуміти, для чого ви навчаєтесь, чому це потрібно. Можна порівняти з уроками фізкультури, які школярі любили прогулювати, але після закінчення навчання купували абонемент у спортивний зал. Так само й зі здобуттям знань. Слід розвивати себе в обрано-

му напрямку, самодисциплінуватися. Університет дає базу, щоб ми могли працювати вже. Якщо не хочете нині навчатися, то доведеться платити за курси.

Сподіваюся, запропоновані поради допоможуть налаштуватися на робочий лад. Або ж спонукають вас поміркувати над власними ідеями стосовно покращення працездатності.

Анна-Марія ГЕЦКО,
студентка
відділення журналістики.

За курсову життя віддам...

Невідомою частиною навчального року в університеті є написання й захист наукових робіт, зокрема курсових. Коли студенти вперше зіштовхуються з таким завданням, для них здебільшого це – справжній виклик. Та чи насправді все так «страшно», як видається на перший погляд? У кожного процес створення названого дослідження унікальний: скільки ми не питали студентів різних курсів, різних факультетів – у кожного свій підхід... Тому, щоб дізнатися, як молодь УжНУ порадиться з поставленими завданнями, ми вирішили провести онлайн-опитування із запитаннями: 1) «оберіть, що ви відчуваєте під час написання курсової роботи?»; 2) «за який час вам удавалося написати курсове дослідження?»; 3) «чи встигали вчасно зареєструвати курсову роботу?»; 4) «чи вдавалося поєднувати написання курсової роботи із загальним процесом навчання?»; 5) «чи перенавантаження в навчанні (стосується курсової – прим. авт.) ставало на заваді роботі?»; 6) «самі писали?».

Які ж ми зробили висновки? 1 запитання. Як бачимо з відповідей, більша частина опитаних студентів відчуває сильний стрес під час написання курсової роботи.

2 запитання. Переважно здобувачі фаху працювали інтенсивно, укладаючись у стріли терміни.

3 запитання. Дві третини опитаних вчасно реєстрували

роботи на кафедрах, але третина з цим усе ж мала клопіт.

4 запитання. Більшості важко було поєднувати лекції, практичні, загалом процес навчання з написанням курсової роботи.

5 запитання. У когось виявилася настільки важка тема, що чверті респондентів довелося піти з роботи...

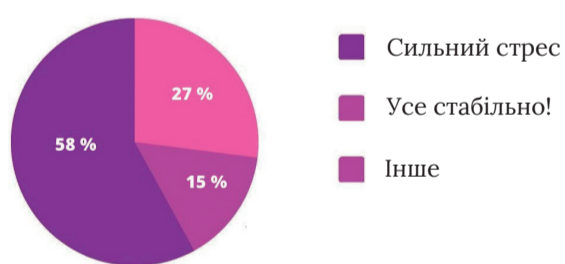
6 запитання. Найцікавіше запитання про самостійне написання наукового дослідження: 6 % відповіли, що не самі писали, а 40 % зізналися, що використовують «певні джерела».

Отже: результати опитування вказують на те, що курсова – дійсно непростий процес, який вимагає багато терпіння, сил та наполегливості. Проте, проходячи такі випробування в студентські роки, ми загартовуємося для потреб дорослого життя, учимося долати труднощі та боремося зі своїм страхом, що є невідомою частиною формування особистості.

Та щоб покращити написання наукового дослідження й поліпшити моральний стан нашої молоді, пропонуємо: дозволили написання курсових робіт під час літніх канікул, а виправлення помилок та сам захист зробити у вересні. Бо студенти переживають великий стрес, значною мірою не можуть поєднувати навчання з написанням наукової роботи, мають порушений сон та через перенавантаження готують роботи неякісно.

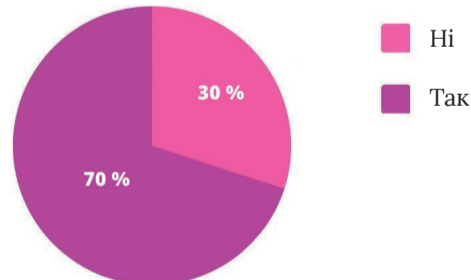
Опитування здійснили студенти першого курсу відділення журналістики.

ОБЕРІТЬ, ЩО ВИ ВІДЧУВАЄТЕ ПІД ЧАС НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ?

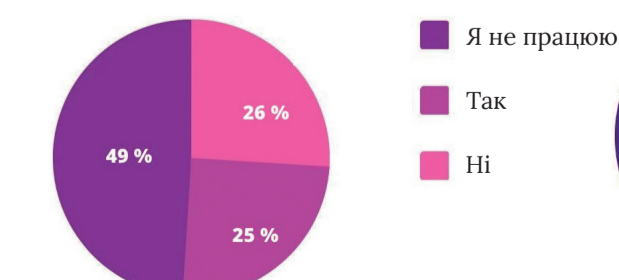
Відповідь на запитання 1

ЧИ ВСТИГАЛИ ВИ ВЧАСНО ЗАРЕЄСТРУВАТИ КУРСОВУ РОБОТУ?

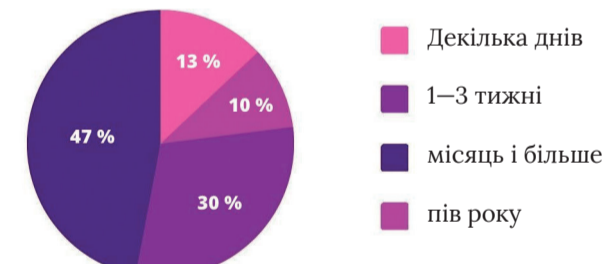
Відповідь на запитання 3

ЧИ ПЕРЕНАВАНТАЖЕННЯ СТАВАЛО НА ЗАВАДІ РОБОТІ?

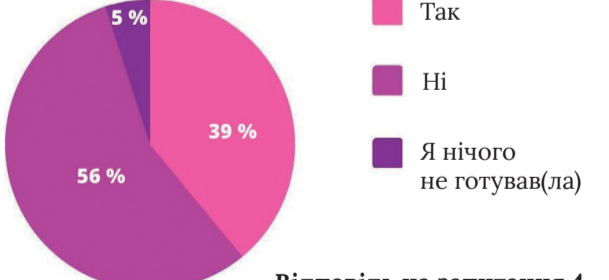
Відповідь на запитання 5

ЗА ЯКИЙ ЧАС ВАМ УДАЛОСЯ НАПИСАТИ КУРСОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ?

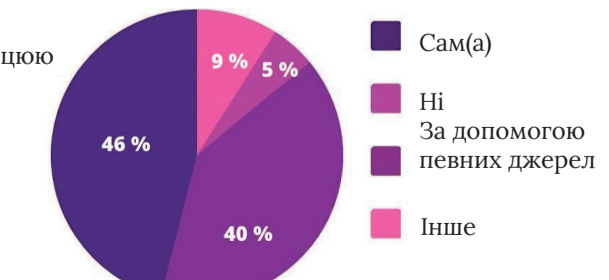
Відповідь на запитання 2

ЧИ ВДАЛОСЯ ПОЄДНУВАТИ НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ НАВЧАННЯ?

Відповідь на запитання 4

САМІ ПИСАЛИ?

Відповідь на запитання 6

ФОТОФАКТ

В УжНУ хлопці вітали дівчат із 8 Березня. Увесь навчальний заклад у той день був просякнутий атмосферою ввічливості та любові. Відчуття були приємні й неочікувані. На фото: студенти вітають представниць різних факультетів.

Катерина ЖЕРЕБАК,
«Погляд».

Згадуючи 8 Березня: закарпатські анекдоти

Як ми ставимося до 8 Березня? По-різному. Зокрема, хтось як до свята, а хтось як Дня боротьби за жіночі права. Та в будь-якому разі ця дата все ж підкреслює: прекрасна частина людства в нас — особлива. Про це свідчать і закарпатські анекдоти, які ще й підтверджують, що

жінки — ніяк не слабка стать. Усміхаймося!

У закарпатських жон у хаті завжди порядок: повний холодильник і діти в УжНУ.

Жона сказала — жона зробила. Якщо не зробила — значить пофігулювала.

На Закарпатті все було рівноправіє. Як жона скаже — так і буде.

Жона не сидить без роботи. Вона набирається сил.

Жона ся не откаже. Она собі просто набиває ціну.

Добре, я бола не права. Дозволю тобі попросити пробачення.

Жони, якщо ви хочете, щоб у вашого чоловіка було багато грошей — не забирайте їх від нього!

Розумна жона ніколи не кричить на чоловіка. Вона завжди

наказує тихо й спокійно.

«Увага! Пропав чоловік! Іване, прошу тя, вертайся! Я уже найшла тот носок!»

Підготував
Андрій РУСИН,
студент
відділення журналістики.

«Треба жити сьогодні, бо ти не знаєш, яка буде твоя фотографія останньою»

Пролунало в інтерв'ю від мами Кузьми Скрябіна... Казала, любив це повторювати. Фотографії цементують найкращі моменти в часі. Можеш побачити «тут і зараз» із різницею в 10, 50, 100 й більше років. Споглядаєш на картинку — і вона наповнюється життям. Пам'ять поновлює давно загублені миті у свідомості, нестримно вихлопуючи пережиті емоції назовні. Море хвилюється хвилями. Ми ж — споминами. Ілюстрації наче грають на клавішах фортепіано мелодію. Погляд рухає молоточком, що клацає на імпульси, і ми чуємо вже композицію повністю, бо бачимо не тільки те, що на фото. Одна картинка тягне, мов солодочко карамеллю, за собою події, які передували ілюстрації і які були згодом. Так працює

пам'ять — механізм, що рухає пружинами емоцій.

Насправді фото мають різну мету. У сферу технологій усі хочуть бачити, а не лише слухати. Тому простого звітування про зроблене вже не достатньо. Необхідні фотодокази. Упіймати їх — ще те випробування. А догодити результатом, сфотографованим сфотографованих у русі, — ще більша складність. Отак і виходить... Клацаєш, клацаєш... Наче нічого не пропустив. А в підсумку: хтось руками гриву поправляв, очима бісики пускав, тілом картини абстракціонізму малював. І все — не те. Бувають ну вже надто прискіпливі до свого зображення в кадрі. Часто дають відсіч висловом: «Я зовсім не фотогенічний». Насправді лише іноді ці слова правди-

ві. Дивись часто на світлинку й думаєш: для «звіту» підійде. Однак того звіту буває вже понад край. Прийшов на об'єкт, чимдуж потрібні фото. Зібралось двоє людей замість цілої групи — нехай! Знімок усе одно роби! Фон зовсім не привабливий, настрої усіх не для світлин. Нехай! Одна секунда — не боляче. Проте фотодоказ виконаної роботи має бути.

Світлини є різні... Вони необхідні, бажані, вимучені, багаторстраждальні, прекрасні, буденні, святкові... І так до безкінечності. Мають свої історії «до». Нехай хоч щось залишається незмінним: знімки повинні бути наповнені життям. Вони повинні залишатися потрібними.

Тетяна ЛЕСЮК,
випускниця
відділення журналістики.

Ужнівський(а) Патрик і «Бульк-фест»

Але оскільки традиційно «Бульк-фест» — день ірландського пива, а зі студентами й школярами пивний Patrick day не можна святкувати, то орієнтуємося на асоціацію: пивна піна — яскрава, пишна, мов мильні бульбашки».

УжНУ має свого «Патрика».

Знаєте, коли день навколосвітньої подорожі (яка насправді обмежується кількома сантиметрами вільноту в повітрі) мильних бульбашок? 17 березня! Це — День святого Патрика; в Ужгороді — «Бульк-фест».

Свято ірландське, але спільний знаменник із Закарпаттям таки є. Гідеса Ужгорода Марія Заболотна, випускниця ФСН, мовила: «На Закарпатті, як і в Західній Європі, популярна ця традиція, тому що маємо спільну історію, а саме історію кельтів. Ну й історія пивоваріння в краї теж відома.

У третьокурсниці ФСН Ірини Пасевич (на фото) у це свято — день народження. І в дівчини — повноцінний зелений образ (різні відтінки названого кольору — маркер свята). «Знаково, що й день народження; що зелений — мій улюблений колір (символ спокою); що моє ім'я означає «мир». Тож скоро в нашу Україну прийде мир і спокій», — мовила студентка. Віримо в це й у ЗСУ!

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
«Погляд».

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ!

Читайте «Погляд» на сайті Ужгородського національного університету за покликанням: uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-poglyad/issues. А з найважливішими матеріалами номера ознайомлюйтеся на сторінці газети в соціальній мережі «Фейсбук»: www.facebook.com/uzhnu.poglyad.

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету. Замовлення № 519. Ціна — безкоштовно. Виходить щомісяця. Номер підписано до друку 4.04.23. Засновник і видавець — ДВНЗ «Ужгородський національний університет». 88003, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46. Номер надруковано у видавництві «А-Прінт»; 46010, м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. Тел.: (352) 52-27-37, 067-350-17-94. Наклад — 1000 примірників. Формат А3, 2 ум. друк. арк. Реєстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008. Відповідальність за зміст публікацій покладається на авторів. Відповідальний за випуск номера: В. Ю. Тарасюк.

Головний редактор:
В.Ю.ТАРАСЮК.

Художній редактор:
К.В.ЖЕРЕБАК.

Коректор:
М.Б.ГАРАЗДІЙ.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород,
вул. Університетська, 14 (ауд. 424).

Поштова скринька:
poglyad@uzhnu.edu.ua

Телефон редакції:
067-880-85-71.